

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาอังกฤษ 103 เรื่อง การอ่านเนื้อเรื่อง คำแนะนำในการใช้ ในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง จำนวน 10 ชั่วโมง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาหน่วยการอ่านเนื้อเรื่องออกเป็น 4 หน่วยย่อย รวมกับเนื้อหาหน่วยคำแนะนำในการใช้ อีกหนึ่งหน่วย จึงมีบทเรียนทั้งหมดจำนวน 5 หน่วย ผู้วิจัยได้ทดลองใช้บทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้น กับนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ และนักศึกษาวิทยาลัยครูพระนครในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูงปีที่ 1 ที่ยังไม่เคยเรียนวิชานี้จำนวน 61 คน โดยดำเนินการทดลองเป็น 3 ชั้นคือ ชั้นหนึ่งต่อหนึ่ง 1 คน ชั้นกลุ่มเล็ก 10 คน และชั้นภาคสนาม 50 คน ซึ่งในการทดลองแต่ละชั้น นักศึกษาจะต้องทำแบบทดสอบก่อนการเรียน จำนวน 50 ข้อ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง และหลังจากเรียนบทเรียนทั้งห้าหน่วย และทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนทั้งหมดแล้ว จึงทำแบบทดสอบหลังการเรียนซึ่งเป็นฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนการเรียนอีกครั้งหนึ่ง ผลปรากฏว่าประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลก็ขึ้นตามลำดับ และในการทดลองภาคสนามบทเรียนโมดูลมีประสิทธิภาพ 78.09/72.84 ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียนพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ จึงถือว่าการเรียน มีความก้าวหน้า ฉะนั้นบทเรียนโมดูลนี้มีประสิทธิภาพพอใช้ ตามข้อตกลงที่ว่าถ้า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ แล้ว จะถือว่าผลการเรียนมีความก้าวหน้า และบทเรียนโมดูลนั้นมีประสิทธิภาพพอใช้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 78.09/72.84 ซึ่งถือว่าบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพพอใช้ ซึ่งคะแนนของบทเรียนและการทดสอบหลังบทเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอันอาจเนื่องจากสาเหตุดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานของผู้เรียนและลักษณะเนื้อหาวิชา แม้ว่าบทเรียนโมดูลซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นไม่ไ้ระบุความรู้พื้นฐาน แต่เนื่องจากลักษณะวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเรียนจะได้ผลก็เมื่อผู้เรียนมีความรู้ในคำโครงสร้างภาษาและคำศัพท์พอสมควร แต่จากการสังเกตของผู้วิจัยและจากการสอบถามผู้เรียนปรากฏว่าผู้เรียนมีปัญหาในด้านคำศัพท์มาก (ต้องใช้พจนานุกรมตลอดเวลา อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน) และเนื่องจากวิชานี้เป็นวิชาเลือกผู้เรียนจากวิชาเอกทุกวิชาที่มีสิทธิ์เลือกเรียน รวมทั้งผู้ที่เลือกวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกด้วย แต่กลุ่มนักศึกษาซึ่งใช้ในการทดลองครั้งนี้ประกอบด้วยนักศึกษาจากวิชาเอกต่าง ๆ ซึ่งบางคนเลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาโท แต่ไม่มีนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเลยด้วยเหตุนี้ อาจทำให้ประสิทธิภาพของบทเรียนต่ำกว่าที่ตั้งไว้

2. ลักษณะเนื้อหาของบทเรียนหน่วยย่อยบางหน่วย หน่วยย่อยบางหน่วย เช่น หน่วยอุปสรรค-ปัจจัย (Prefixes-Suffixes) และหน่วยย่อยซึ่งเกี่ยวกับการหาความหมายของคำ (Context clues) จะต้องอาศัยการจำและการฝึกฝนอยู่เสมอ ๆ แต่เนื่องจากช่วงเวลาของการทดลองมีจำกัดคือเพียงหนึ่งเดือน ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกหัดเพียงพอ จึงทำให้การเรียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

3. ลักษณะเนื้อหาของบทเรียนหน่วยการอ่านเนื้อเรื่อง โดยทั่วไป ผู้เรียนมักจะอ่านเรื่องหรืออ่านสิ่งต่าง ๆ โดยไม่ได้จับใจความสำคัญ ซึ่งทักษะนี้เป็นทักษะพื้นฐานในภาษาไทย ผู้วิจัยได้สอบถามอาจารย์ท่านอื่น ๆ ซึ่งเคยสอนเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญ (Main Idea) ของเรื่องที่อ่าน และอาศัยการสังเกตในการวิจัยประกอบ พบว่าผู้เรียนมีปัญหาในด้านนี้ ซึ่งปัญหานี้จะต้องอาศัยการฝึกฝนในภาษาไทยช่วยด้วย

4. ทักษะในการอ่าน การเรียนโดยวิธีนี้ของอาศัยทักษะในการอ่าน ซึ่งต้องคือพอสมควร ต้องรู้จักจับใจความ แต่ผู้เรียนมีปัญหาในการอ่านคงได้กล่าวมาแล้ว จึงทำให้การเรียนไม่ได้ผลคือ

5. วิธีการเรียน ผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการเรียนด้วยตนเอง เช่นวิธีนี้นักเรียนจะต้องอ่าน คิด และตอบคำถามด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ แต่ผู้เรียนมักไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด เช่น อ่านบทเรียนคร่าว ๆ แล้วรีบทำแบบฝึกหัดทันที และเมื่อทำผิดก็ไม่สนใจที่จะย้อนมาอ่านเนื้อหาซ้ำเพื่อหาสาเหตุของกรทำผิด จึงทำให้ไม่เข้าใจบทเรียนเท่าที่ควร

6. การสอนซ่อมเสริม โดยปกติจะต้องมีการสอนซ่อมเสริมในกรณีซึ่งผู้เรียนทำคะแนนแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่เนื่องจากการทดลองมีเวลาจำกัด และจัดทำในชั่วโมงเรียนจริง จึงไม่สามารถจัดการสอนซ่อมเสริมให้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีให้ผู้เรียนซักถามเกี่ยวกับข้อผิดได้หลังจากการทำแบบฝึกหัด แต่มีนักเรียนบางคนไม่สนใจซักถาม

7. เวลาในการทดลอง เวลาที่ใช้ในการทดลองภาคสนามมีระยะเวลาจำกัด แต่วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะต้องอาศัยการฝึกบ่อย ๆ และการทำเป็นประจำจึงจะได้ผล การเรียนในช่วงสั้นย่อมทำให้ผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

ถึงแม้ว่าการนำบทเรียนโมดูลมาใช้ในวิชาภาษาอังกฤษยังมีปัญหาบางประการ แต่จากการสังเกต และสอบถามนักศึกษาพบว่า มีข้อดีหลายประการในการทดลองครั้งนี้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน กล่าวซักถามผู้วิจัยเมื่อมีปัญหาในค่านเนื้อหา ผู้เรียนแสดงความพอใจเมื่อทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตน ทั้งนักเรียนมีการช่วยเหลือกันในการเรียน โดยนักเรียนซึ่งเก่งกว่าจะช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาในการเรียน ซึ่งข้อสังเกตนี้สอดคล้องกับความเห็นของ ลอเรนซ์ ฮุสตัน และคณะ ครีเกอร์ เมอริเรย์ และบุญมี ก่อนทอง ที่ว่าการใช้บทเรียนโมดูลส่งเสริมการเรียนแบบเอกัตภาพ นักเรียนสามารถเรียนได้เร็วช้าตามความสามารถของตน บทเรียนโมดูลจึงช่วยแก้ปัญหาเรื่องพื้นที่ความรู้ต่างกันของผู้เรียน นอกจากนี้บทเรียนโมดูลยังประกอบไปด้วยส่วนย่อยต่าง ๆ

และขบวนการซึ่งทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน และทราบความก้าวหน้าของตน เป็นระยะ ๆ นอกจากนี้บทเรียนโมดูลเมื่อใช้กับการเรียนเป็นกลุ่มช่วยพัฒนาทักษะบางอย่างคือ การวางแผน การทำงานร่วมกัน และมนุษยสัมพันธ์ ฯลฯ

สำหรับปัญหาในการเรียนการสอนก็มีบ้าง ในช่วงเวลาแรก ๆ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการเรียนแบบนี้ พยายามจะอ่านให้เข้าใจหมด แต่เมื่ออ่านเนื้อหาตอนไหนไม่เข้าใจก็ทอดทิ้ง และจะหยุด ทั้งที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงความมุ่งหมายและวิธีการเรียนให้เข้าใจตั้งแต่ต้น ฉะนั้นในการนำบทเรียนโมดูลไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป ครูจะต้องคอยกระตุ้นให้กำลังใจในวิธีการเรียนแบบนี้ในตอนต้นด้วย พยายามให้ผู้เรียนรู้จักช่วยตนเอง ไม่คอยรับความช่วยเหลือหรือการบอกจากครู ครูอาจจะช่วยด้วยการสรุปเนื้อหาสั้น ๆ หลังการเรียนชั่วโมงแรก และเมื่อนักเรียนคุ้นเคยกับวิธีการเรียนแบบนี้แล้วก็ไม่จำเป็นต้องทำอีก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลผู้ร่วมมือในการทำ

1.1 ผู้บริหารในสถานการศึกษาต่าง ๆ ควรให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ใช้งบประมาณในการจัดทำบทเรียนโมดูล จัดการอบรมเพื่อเผยแพร่บทเรียนโมดูล สนับสนุนให้มีการนำไปใช้ในโรงเรียน ให้รางวัลแก่ครูที่ทำบทเรียนโมดูล

1.2 ครูหรือผู้สอน ควรมีการร่วมมือกันเพื่อผลิตบทเรียนโมดูล ศึกษาหาความรู้ในเรื่องบทเรียนโมดูลจากเอกสารและสิ่งพิมพ์ และเข้าร่วมการอบรม

2. ข้อเสนอแนะในการผลิต

2.1 เวลาที่ใช้ในการเรียนบทเรียนโมดูลไม่ควรจะนานเกิน 1 ชั่วโมง เพราะถ้าบทเรียนยาวมาก นักเรียนอาจจะไม่มีสมาธิในการเรียนพอ

2.2 ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำสั่ง คำแนะนำในการเรียน ควรจะคำนึงด้วยว่า ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง และไม่มีโอกาสซักถามครู

2.3 การสร้างกิจกรรมการเรียนควรเลือกใช้กิจกรรมซึ่งเหมาะกับผู้เรียน และให้โอกาสผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมการเรียน ในการสร้างกิจกรรมการเรียนควรได้พิจารณาใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบ และเลือกใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ระดับผู้เรียนและสภาพท้องถิ่น

2.4 การสร้างบทเรียนโมดูลควรจะได้มีการปรึกษาร่วมกันระหว่างครูประจำวิชาเดียวกัน นักจิตวิทยา นักเทคโนโลยี และนักวัดผล เพื่อจะได้บทเรียนโมดูลที่มีประสิทธิภาพ

2.5 บทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นแล้ว ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงตลอดเวลา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรให้นำบทเรียนโมดูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปรับปรุงแก้ไข เช่น อาจเพิ่มภาพประกอบ ใช้ภาษาไทยอธิบายบางตอนสั้น ๆ คัดเนื้อหาบางตอนออก เขียนเนื้อหาบางตอนให้ง่ายขึ้น แล้วนำไปทดลองกับนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูง ซึ่งมีวิชาเอกเป็นวิชาภาษาอังกฤษ หรือวิชาเอกทั่วไป เพื่อดูว่าประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลจะแตกต่างกันไปอย่างไร

3.2 ควรนำเนื้อหาอย่างอื่นของวิชาภาษาอังกฤษ เช่น ไวยากรณ์ การเขียน ฯลฯ มาสร้างเป็นบทเรียนโมดูล เพื่อจะได้ดูว่าเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษแบบไหนเหมาะสมแก่การสร้างเป็นบทเรียนโมดูลหรือบทเรียนประเภทเรียนด้วยตนเอง

3.3 ควรใช้ระยะเวลาในการวิจัยยาวขึ้น เพื่อให้ผลของการวิจัยเที่ยงตรงเชื่อถือได้กว่าการทดลองในระยะสั้น

3.4 ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการ (Survey needs) ของผู้เรียนเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.5 ควรจะมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล และการเรียนแบบปกติซึ่งมีครูสอน

3.6 ควรมีการนำบทเรียนโมดูลไปใช้ในโรงเรียนที่มีสภาพและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันในระดับชั้นเรียนเดียวกัน หรือในระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการใช้บทเรียนโมดูล

3.7 ควรวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ทำให้การเรียนด้วยบทเรียนโมดูลได้รับผลดี เช่น ลักษณะบุคลิกภาพบางประการของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ความมีวินัย ความเป็นมิตร ความวิตกกังวล ฯลฯ เวลาที่ใช้ในการเรียน บทบาทของครูผู้สอน ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย